

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών με τίτλο

«Σύσταση, λειτουργία και αρμοδιότητες Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας και ρύθμιση ζητημάτων Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Με τη θέση σε ισχύ του ν. 4427/2016 (Α' 188/8.10.2016) επιδιώχθηκε διττός στόχος: αφενός, ο διαχωρισμός της αρμοδιότητας κανονιστικής ρύθμισης και εποπτείας των αερομεταφορών και της αεροναυτιλίας από την επιχειρησιακή δραστηριότητα της παροχής υπηρεσιών αεροναυτιλίας και διαχείρισης αεροδρομίων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ενωσιακού δικαίου, και, αφετέρου, η αναδιάρθρωση των υπηρεσιών της υφιστάμενης Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (στο εξής, ΥΠΑ ή ο *Πάροχος*), προκειμένου να επιτελέσει με επιτυχία το έργο της οργάνωσης και ανάπτυξης υπηρεσιών αεροναυτιλίας και διαχείρισης των μη παραχωρημένων αερολιμένων και υδατοδρομίων.

Ειδικότερα, με τον ως άνω Νόμο, συστάθηκε η Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (στο εξής, ΑΠΑ ή η *Αρχή*) ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή με αποστολή την άσκηση ρυθμιστικών, κανονιστικών και εποπτικών αρμοδιοτήτων στον τομέα των αερομεταφορών, της αεροναυτιλίας και των τελών αερολιμένων, καθώς και την άσκηση αρμοδιοτήτων οικονομικού ρυθμιστή της αγοράς των αερομεταφορών. Περαιτέρω, επιχειρήθηκε η αναδιοργάνωση του Παρόχου, ως αυτοτελούς δημόσιας υπηρεσίας, με σκοπό να αποτελέσει φορέα παροχής υπηρεσιών αεροναυτιλίας και διαχείρισης αερολιμένων και υδατοδρομίων, εναρμονισμένο προς τις σύγχρονες επιταγές παροχής υψηλού επιπέδου υπηρεσιών και τις απαιτήσεις του εφαρμοστέου ενωσιακού δικαίου. Άλλωστε, δυνάμει της εξουσιοδοτικής διάταξης του άρθρου 66 του ν. 4427/2016, εκδόθηκε το π.δ. 84/2018, το οποίο ρυθμίζει ειδικά ζητήματα σχετικά με την οργάνωση της Αρχής, καθώς και το π.δ. 85/2018, το οποίο συνιστά τον Οργανισμό του Παρόχου.

Ωστόσο, και παρά τις ανωτέρω νομοθετικές ρυθμίσεις, η έναρξη λειτουργίας της Αρχής και ο συναφής πλήρης διαχωρισμός της άσκησης ρυθμιστικών και εποπτικών αρμοδιοτήτων από την παροχή υπηρεσιών αεροναυτιλίας και διαχείρισης αεροδρομίων και υδατοδρομίων δεν έχει έως σήμερα ολοκληρωθεί. Το γεγονός αυτό συνεπάγεται, αφενός, περαιτέρω καθυστέρηση στην προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις απαιτήσεις του ενωσιακού δικαίου και, αφετέρου, κινδύνους αναφορικά με την επίτευξη της εύρυθμης λειτουργίας του κλάδου αεροπορικών δραστηριοτήτων και τη διαφύλαξη της ασφάλειας των αερομεταφορών και του φυσικού περιβάλλοντος.

Μεταξύ των αιτίων της σχετικής καθυστέρησης εντοπίζεται και η αδυναμία των ως άνω νομοθετικών ρυθμίσεων να υποστηρίξουν την αποτελεσματική λειτουργία τόσο της Αρχής όσο και του Παρόχου, καθώς και την ομαλή εκπλήρωση της αποστολής τους.

Πράγματι, αναφορικά με την Αρχή, κρίνεται απαραίτητη, πρώτον, η εξειδίκευση και αποσαφήνιση ορισμένων εκ των προβλεπόμενων αρμοδιοτήτων της και η προσθήκη νέων, δεύτερον, η απλούστευση της προβλεπόμενης οργανωτικής δομής και του τρόπου λειτουργίας, ώστε να καταστεί η Αρχή πιο ευέλικτη και αποτελεσματική και τρίτον, η εισαγωγή βελτιωτικών τροποποιήσεων στις διατάξεις που αφορούν τη χρηματοδότησή της. Στο ίδιο πλαίσιο, κρίνεται εξίσου απαραίτητη η περιχαράκωση των πόρων της, καθώς και η εισαγωγή περαιτέρω διασφαλίσεων αναφορικά με την αξιοποίηση των εσόδων που απορρέουν από τη δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών αεροναυτιλίας, τα οποία εισπράττονται από τους χρήστες του εναέριου χώρου και αποδίδονται μέσω του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας (EUROCONTROL), προκειμένου να διασφαλισθεί η συμβατότητα και συμμόρφωση των εθνικών κανόνων με τις σχετικές απαιτήσεις του εφαρμοστέου ενωσιακού και διεθνούς νομικού πλαισίου.

Το παρόν σχέδιο νόμου επιδιώκει να εισαγάγει τις ως άνω απαραίτητες βελτιώσεις και τροποποιήσεις, προκειμένου ο επιβαλλόμενος διαχωρισμός της αρμοδιότητας κανονιστικής ρύθμισης και εποπτείας από την παροχή των σχετικών υπηρεσιών να υλοποιηθεί άμεσα, υπό όρους αυξημένης αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και διαφάνειας.

Με το προτεινόμενο νομοσχέδιο επιχειρείται η αναμόρφωση της Αρχής, κυρίως μέσω της ενίσχυσης των αρμοδιοτήτων της και του προσδιορισμού των μέσων άσκησης αυτών, της απλούστευσης της οργανωτικής της δομής και του ακριβέστερου προσδιορισμού των πόρων χρηματοδότησής της.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις του Σχεδίου Νόμου επιδιώκεται η αναδιαμόρφωση της διοικητικής/οργανωτικής διάρθρωσης της Αρχής μέσω της απλοποίησης του οργανογράμματός της, καθώς και της οργάνωσης του ρυθμιστικού και ελεγκτικού της έργου ανά αρμοδιότητα και, στον βαθμό που είναι εφικτό, ανά κατηγορία εποπτευόμενου (ανθρώπινο δυναμικό, αεροπορικές εταιρείες, αερολιμένες). Προβλέπεται, επομένως, η υιοθέτηση μίας λιτής δομής δύο Γενικών Διευθύνσεων αποτελούμενων, συνολικά, από πέντε Διευθύνσεις, σε αντικατάσταση της επί του παρόντος προβλεπόμενης δομής δύο Γενικών Διευθύνσεων αποτελούμενων, συνολικά, από δεκατρείς Διευθύνσεις. Η νέα αυτή διάρθρωση κρίνεται ότι θα προσδώσει στην Αρχή περισσότερη ευελιξία και λειτουργική αποδοτικότητα, επιτρέποντάς της να επιτελέσει απρόσκοπτα και αποτελεσματικά τις αρμοδιότητές της. Παράλληλα, μέσω της υιοθέτησης δομής «μήτρας» επιδιώκεται η συνεργασία μεταξύ των Διευθύνσεων και των Γενικών Διευθύνσεων σε οριζόντιο επίπεδο, ανάλογα με τις επιχειρησιακές ανάγκες, με σκοπό τη βελτίωση της άσκησης του ρυθμιστικού και εποπτικού έργου της Αρχής.

Οι αρμοδιότητες των προβλεπόμενων Διευθύνσεων περιγράφονται αναλυτικά στα σχετικά άρθρα, αποδίδοντας ιδιαίτερη έμφαση στην ανάγκη επιτυχούς λειτουργικού διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων ρύθμισης και εποπτείας, οι οποίες ανατίθενται στην Αρχή, από την παροχή των σχετικών υπηρεσιών από τις εκάστοτε εποπτευόμενες οντότητες.

Άλλωστε, με σκοπό τη μετάβαση από ένα αποκεντρωμένο σύστημα ελέγχου σε μία κεντρική δομή, η με τον ν. 4427/2016 προβλεπόμενη Διεύθυνση Αεροπορικών Αρχών

Περιφερειακών Αεροδρομίων και Περιφερειακής Αρχής Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών, η οποία συνεπάγεται την εγκατάσταση Αεροπορικών Αρχών σε κάθε αερολιμένα, καταργείται. Αντιθέτως, οι σχετικές αρμοδιότητες ανατίθενται στους επιθεωρητές, οι οποίοι αναλαμβάνουν τη διενέργεια επί τόπου επιθεωρήσεων στους αερολιμένες της Χώρας με σκοπό τον έλεγχο της λειτουργίας αυτών και την εξασφάλιση της τήρησης της κείμενης ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας, καθώς και των διεθνών συμβάσεων, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Αρχής.

Επιπροσθέτως, η Σχολή Πολιτικής Αεροπορίας (Σ.ΠΟ.Α.) μεταφέρεται από την Αρχή στον Πάροχο, προκειμένου η Αρχή να απεμπολήσει την αρμοδιότητα παροχής υπηρεσιών εκπαίδευσης και να διατηρήσει μόνο τις αρμοδιότητες της αδειοδότησης Φορέων Αεροπορικής Εκπαίδευσης και καθορισμού εκπαιδευτικών προτύπων, καθώς και της διενέργειας εξετάσεων, πιστοποίησης της εκπαίδευσης και κατάρτισης του σχετικού ανθρωπίνου δυναμικού, ως αρμόζει στον ρυθμιστικό και εποπτικό της ρόλο.

Το νομοσχέδιο περιλαμβάνει τροποποιήσεις διατάξεων απαραίτητων για την υλοποίηση του πλήρους διαχωρισμού της Αρχής από τον Πάροχο. Περαιτέρω, παρέχονται εξουσιοδοτήσεις για την έκδοση κοινών υπουργικών αποφάσεων που θα ρυθμίσουν πληθώρα ειδικότερων και λεπτομερειακών ζητημάτων σχετικά με τη λειτουργία της Αρχής, τη διαχείριση των ποσών του άρθρου 65 του ν. 4427/2016, τη διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών, τα αποθεματικά της Αρχής και άλλα ζητήματα.

Συναφώς, τίθεται συγκεκριμένο πλαίσιο αναφορικά με την άσκηση γενικής αρμοδιότητας εξέτασης καταγγελιών, οι οποίες δύνανται να υποβάλλονται από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει έννομο συμφέρον επί παραβάσεων του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου περί πολιτικής αεροπορίας. Προβλέπεται, επίσης, γενική αρμοδιότητα της Αρχής για την επίλυση διαφορών, οι οποίες αναφύονται μεταξύ επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των αερομεταφορών ή μεταξύ τέτοιων επιχειρήσεων και του Δημοσίου. Παράλληλα, εισάγεται αρμοδιότητα διενέργειας διαιτησίας για την επίλυση διαφορών που άπτονται θεμάτων σχετικών με τις αρμοδιότητες της Αρχής και αναφύονται μεταξύ επιχειρήσεων, ή μεταξύ επιχειρήσεων και του Δημοσίου, ή μεταξύ επιχειρήσεων και χρηστών ή καταναλωτών, υπό την προϋπόθεση είτε έγγραφης συμφωνίας των ενδιαφερομένων είτε αίτησης υπαγωγής του ενός μέρους και ρητής έγγραφης αποδοχής από το άλλο. Οι εν λόγω προτεινόμενες ρυθμίσεις επιδιώκουν να προσδώσουν στην Αρχή, ως διοικητική αρχή, πρωταρχικό ρόλο στη διερεύνηση κάθε παράβασης και την επίλυση κάθε διαφοράς που άπτεται του πεδίου της πολιτικής αεροπορίας, δεδομένης της αναπτυγμένης τεχνογνωσίας της επί της ρύθμισης και εποπτείας των σχετικών δραστηριοτήτων, κατά το πρότυπο άλλων ανεξάρτητων διοικητικών αρχών.

Περαιτέρω, καθορίζονται τα μέσα άσκησης των αρμοδιοτήτων της Αρχής, δηλαδή τα εργαλεία τα οποία θα της επιτρέψουν να ασκήσει αποτελεσματικά τη ρυθμιστική και εποπτική της λειτουργία και να αποτρέψει ή να καταστείλει τυχόν παραβάσεις της νομοθεσίας περί πολιτικής αεροπορίας. Τα μέσα αυτά περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την έκδοση και κοινοποίηση συστάσεων, την υποχρέωση παύσης παράβασης και παράλειψης

αυτής στο μέλλον, καθώς και την επιβολή μέτρων συμπεριφοράς και προστίμων. Εισάγονται, επιπροσθέτως, ειδικές ρυθμίσεις αναφορικά με τη δυνατότητα άσκησης διοικητικής προσφυγής κατά των ατομικών εκτελεστών πράξεων της Αρχής και καθορίζεται ειδικό πλαίσιο σχετικά με τον δικαστικό έλεγχο των αποφάσεων της ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, με το ίδιο πλαίσιο που προβλέπεται και σε άλλες ανεξάρτητες αρχές. Επιπλέον, ρυθμίζονται οι σχέσεις της Αρχής με την Επιτροπή Ανταγωνισμού και τίθεται το πλαίσιο συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των δύο Αρχών.

Επίσης, το νομοσχέδιο απαριθμεί καταργούμενες διατάξεις, οι οποίες δεν συμβαδίζουν με την προβλεπόμενη δια του Σχεδίου Νόμου σύσταση και λειτουργία της Αρχής και με τη θεσμική αναμόρφωση και διοικητική αναδιοργάνωση του Παρόχου. Επιπλέον, καταργούνται οι υπουργικές αποφάσεις με τις οποίες προσωπικό της ΥΠΑ είχε τοποθετηθεί στην ΑΠΑ και το προσωπικό επανέρχεται αυτοδικαίως στην ΥΠΑ, προκειμένου στην συνέχεια να επιλεγούν μεταξύ των υπαλλήλων της Υ.Π.Α. εκείνοι που θα στελεχώσουν την Αρχή.

Στο νομοσχέδιο περιλαμβάνονται και μεταβατικές διατάξεις. Προβλέπεται η κάλυψη των αναγκών στελέχωσης της Αρχής, τόσο από το προσωπικό της ΥΠΑ, όσο και από προσωπικό που προέρχεται από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα σε περιορισμένο αριθμό θέσεων, έτσι ώστε να διασφαλισθεί η επιλογή καταρτισμένων και εξειδικευμένων υπαλλήλων. Επίσης, προκειμένου να διευκολυνθεί η στελέχωση της Αρχής, προβλέπεται ότι το προσωπικό της ΥΠΑ που μετατάσσεται στην Αρχή διατηρεί το υπηρεσιακό, μισθολογικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς που το διέπει προ της μετάταξης, ενώ οι αποδοχές του καλύπτονται από την ΥΠΑ μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αρχής.

Περαιτέρω, το νομοσχέδιο (Μέρος Β΄) περιλαμβάνει μια σειρά από τροποποιήσεις διατάξεων του ν. 4427/2016 που αφορούν στην ΥΠΑ.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις του Μέρους Β΄ του Σχεδίου Νόμου αναμορφώνεται θεσμικά ο Πάροχος και επαυξάνεται η διοικητική και οικονομική του αυτοτέλεια, δια της υιοθέτησης νομικής μορφής Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), ενώ ταυτόχρονα, επιδιώκεται η περιχαράκωση του συστήματος είσπραξης και αξιοποίησης των τελών που αποδίδονται μέσω του EUROCONTROL ως βασικών πόρων του Παρόχου.

Οι προκείμενες νομοθετικές μεταβολές σκοπούν στη βελτίωση της αποδοτικότητας του Παρόχου, στην ενίσχυση της διαφάνειας, κυρίως σε ό,τι αφορά τη διαχείριση των πόρων του, καθώς και στη διασφάλιση της λειτουργίας του σύμφωνα με τις απαιτήσεις του εφαρμοστέου εθνικού, ενωσιακού και διεθνούς νομικού πλαισίου.

Ειδικότερα, καταργείται η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας ως αυτοτελής δημόσια υπηρεσία, ενώ στη θέση της προβλέπεται η σύσταση Ν.Π.Δ.Δ., το οποίο θα υπεισέλθει ως καθολικός διάδοχος στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του Ελληνικού Δημοσίου στον βαθμό που αφορούν την εν λόγω καταργηθείσα αυτοτελή δημόσια υπηρεσία. Σκοπός του συσταθσόμενου Ν.Π.Δ.Δ., το οποίο έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και εκτελεί αυτοτελή προϋπολογισμό, είναι η οργάνωση και ανάπτυξη των υπηρεσιών αεροναυτιλίας

και η διαχείριση και λειτουργία αεροδρομίων και υδατοδρομίων. Με ειδικές διατάξεις ρυθμίζονται θέματα που σχετίζονται με την ως άνω διαδοχή, όπως η συνέχιση εκκρεμών δικών και δικαστικών υποθέσεων και η περιέλευση κινητών και ακίνητων περιουσιακών στοιχείων στο συσταθησόμενο Ν.Π.Δ.Δ..

Περαιτέρω, στις διατάξεις του Μέρους Β' ρυθμίζονται τα θέματα που σχετίζονται με τη διοίκηση του συσταθησόμενου Ν.Π.Δ.Δ.. Ειδικότερα, προβλέπονται ως όργανα διοίκησης το Διοικητικό Συμβούλιο, ο Διοικητής, ο Υποδιοικητής Αεροναυτιλίας και ο Υποδιοικητής Διαχείρισης Αερολιμένων και Υδατοδρομίων, τίθενται οι διαδικασίες και τα γενικά προσόντα για τον διορισμό των σχετικών προσώπων, καθώς επίσης καθορίζονται τα εχέγγυα λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και τα σχετικά ασυμβίβαστα. Παράλληλα, προβλέπονται υποχρεώσεις εχεμύθειας και εμπιστευτικότητας και τίθεται το γενικό πλαίσιο για τη ρύθμιση της πειθαρχικής τους ευθύνης. Εισάγονται, επίσης, διατάξεις σχετικά με τη συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα, τη διεξαγωγή των συνεδριάσεων, τη λήψη αποφάσεων και την αποζημίωση των μελών του.

Επιπροσθέτως, επέρχεται μερική τροποποίηση της διοικητικής διάρθρωσης του Παρόχου δια της επαναφοράς σε αυτόν της Σ.Π.Ο.Α., η οποία προβλέπεται να λειτουργεί ως οργανική μονάδα επιπέδου Διεύθυνσης, υπό τον Διοικητή του Παρόχου, και της ενσωμάτωσης σε αυτήν της επί του παρόντος προβλεπόμενης Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και Υποστήριξης Υπηρεσιών Εναέριας Κυκλοφορίας και Συστημάτων Αεροναυτιλίας. Κατά τα λοιπά, διατηρείται η διοικητική/οργανωτική διάρθρωση του ν. 4427/2016 και το συναφές οργανόγραμμα του Παρόχου.

Τέλος, ρυθμίζονται θέματα που άπτονται της οικονομικής διαχείρισης του συσταθησόμενου Ν.Π.Δ.Δ., δια του προσδιορισμού των πόρων του, του καθορισμού των διαδικασιών και των αρχών που αφορούν στην κατάρτιση του προϋπολογισμού, απολογισμού, ισολογισμού και της ετήσιας έκθεσής του, καθώς και δια της εισαγωγής ασφαλιστικών δικλείδων για την ενίσχυση του πλαισίου ελέγχου της χρήσης των ποσών από τα τέλη διαδρομής και τερματικής περιοχής που εισπράττονται από τους χρήστες του εναέριου χώρου και αποδίδονται μέσω του EUROCONTROL. Και τούτο, προκειμένου να διασφαλισθεί η συμβατότητα των εθνικών κανόνων με τις σχετικές διατάξεις του ενωσιακού δικαίου.

Ειδικότερα, προβλέπεται ότι ο προϋπολογισμός, απολογισμός, ισολογισμός και η ετήσια έκθεση του Παρόχου καταρτίζονται και εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 550/2004 και τις εκάστοτε εφαρμοζόμενες διατάξεις και αρχές περί λογιστικού των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των αρχών της ειδικεύσεως του προϋπολογισμού, της ειδικότητας των πιστώσεων, της ετήσιας διάρκειας, της ενότητας και της καθολικότητας. Συνοδεύονται δε από αιτιολογική έκθεση για τη διαχείριση και τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων του Παρόχου κατά το σχετικό λογιστικό έτος. Άλλωστε, προβλέπεται η δημοσίευση του εγκεκριμένου προϋπολογισμού, απολογισμού, ισολογισμού και της ετήσιας έκθεσης στον διαδικτυακό τόπο του Παρόχου. Στο ίδιο πλαίσιο, εισάγονται διατάξεις που αποσκοπούν στην περιχαράκωση των τελών που εισπράττονται από τους

χρήστες και αποδίδονται μέσω του EUROCONTROL και η περαιτέρω διασφάλιση της αξιοποίησής τους αποκλειστικά κατά τα προβλεπόμενα στο εφαρμοστέο ενωσιακό και διεθνές νομικό πλαίσιο.

Τέλος, με τις διατάξεις του Μέρους Β' μεταφέρεται η αρμοδιότητα για τη διαχείριση, κατανομή και πίστωση στους λογαριασμούς των δικαιούχων φορέων των ποσών από τα τέλη που αποδίδονται μέσω του EUROCONTROL από την Αρχή στον Πάροχο. Η εν λόγω κατανομή και πίστωση προβλέπεται ρητώς ότι θα γίνεται σύμφωνα με τις ανάγκες λειτουργίας, προσωπικού και επενδύσεων του Παρόχου, της Αρχής, καθώς και φορέων παροχής υπηρεσιών μετεωρολογίας και σύμφωνα με τις προβλέψεις του εφαρμοστέου νομικού πλαισίου. Στο πλαίσιο αυτό, παρέχονται επίσης οι σχετικές νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις για τη ρύθμιση των θεμάτων που σχετίζονται με το άνοιγμα, τη διαχείριση και την κίνηση των εκάστοτε ειδικών λογαριασμών στον οποίο θα πιστώνονται τα ως άνω ποσά.

Επί των άρθρων:

Μέρος Α'

Με τα άρθρα 1 και 2 του Σχεδίου Νόμου προσδιορίζονται το αντικείμενο και ο σκοπός αυτού, ήτοι η σύσταση της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας και ο επιβαλλόμενος διαχωρισμός της αρμοδιότητας κανονιστικής ρύθμισης και εποπτείας από την παροχή υπηρεσιών αεροναυτιλίας και διαχείρισης αεροδρομίων και υδατοδρομίων αντίστοιχα ενώ με τα άρθρα 3 και 4 προσδιορίζονται η νομική μορφή και ο σκοπός της Α.Π.Α..

Με το άρθρο 5 του Σχεδίου Νόμου επιδιώκεται ο ακριβέστερος προσδιορισμός των πηγών χρηματοδότησης της Αρχής, δια της ρητής αναφοράς στα έσοδα που προέρχονται από το Τέλος Εκσυγχρονισμού και Ανάπτυξης Αεροδρομίων, όπως αυτό προβλέπεται στο άρθρο 40 του ν. 2065/1992, ενώ ορίζεται ότι η χρηματοδότησή της μέσω επιχορηγήσεων, επιδοτήσεων, οικονομικών ενισχύσεων, πιστώσεων και χρηματοδοτήσεων του Τακτικού Κρατικού Προϋπολογισμού, του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων, των διαρθρωτικών ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών θα είναι επικουρική, στον βαθμό που οι ανάγκες της δεν δύνανται να καλυφθούν από τις λοιπές πηγές.

Με το άρθρο 6 καθορίζονται τα όργανα διοίκησης, ήτοι ο Διοικητής και το Εκτελεστικό Συμβούλιο, ενώ με το άρθρο 7 προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες της Αρχής και ορίζεται αυτή ως η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή σύμφωνα με τις διατάξεις της ενωσιακής νομοθεσίας. Ταυτόχρονα, η Αρχή καθίσταται αρμόδια και για θέματα δικαιωμάτων επιβατών και ατόμων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα. Παράλληλα, προστίθενται στις γενικές αρμοδιότητες της Αρχής η εξέταση καταγγελιών, η επίλυση διαφορών και η διενέργεια διαιτησίας, καθώς και η έγκριση των συστημάτων χρέωσης και του ύψους των τελών αερολιμένων.

Στο άρθρο 8 ρυθμίζεται η προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία του Διοικητή και του Εκτελεστικού Συμβουλίου αναφορικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και με το άρθρο 9 ορίζεται η πενταετής θητεία αυτών.

Με τα άρθρα 10 και 11 ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τον Διοικητή της Αρχής. Συγκεκριμένα, καθορίζονται τα προσόντα, ο τρόπος επιλογής και η διάρκεια της θητείας του Διοικητή. Ειδικότερα, προβλέπεται έκφραση αιτιολογημένης γνώμης από πενταμελή επιτροπή αξιολόγησης, στην οποία μετέχουν δύο μέλη που υποδεικνύονται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ασφάλειας της Αεροπλοΐας (EASA) και κατόπιν διατύπωσης γνώμης από την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, ο Διοικητής επιλέγεται με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου. Με το άρθρο 12 εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες του Διοικητή και προβλέπεται ότι όλες οι αρμοδιότητες της Αρχής ασκούνται από αυτόν, εκτός από αυτές που ανήκουν στο Εκτελεστικό Συμβούλιο της Αρχής και αυτών που κατά το άρθρο 13 μεταβιβάζονται με απόφαση του στις επιμέρους οργανικές μονάδες ή όργανα της Αρχής. Παράλληλα, με το άρθρο 14 προβλέπονται οι κάθε είδους αποδοχές του Διοικητή, τακτικές ή πρόσθετες, οι οποίες για όλο το διάστημα της θητείας του, ορίζονται στο σύνολο των συνολικών αποδοχών και επιδομάτων, παροχών και αποζημιώσεων του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με τα άρθρα 15, 16, 17, 18 και 19 ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη σύνθεση, την επιλογή των μελών, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Εκτελεστικού Συμβουλίου, καθώς και τις αποδοχές των μελών του ανά συνεδρίαση. Τα μέλη του Εκτελεστικού Συμβουλίου επιλέγονται από τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών. Οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου διασφαλίζουν τον απαραίτητο έλεγχο στις δραστηριότητες της Αρχής και αποτελούν το αναγκαίο αντίβαρο στις αρμοδιότητες του Διοικητή, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη λειτουργία της Αρχής.

Το άρθρο 20 ρυθμίζει ζητήματα σχετικά με την παύση, την παραίτηση και την αναπλήρωση του Διοικητή και των μελών του Εκτελεστικού Συμβουλίου. Η παύση δικαιολογείται μόνο για περιοριστικά αναφερόμενους στον νόμο λόγους και απαιτεί την έκδοση υπουργικής απόφασης, κατόπιν σχετικής πρότασης της πλειοψηφίας των μελών του Συμβουλίου. Αν ανακύψει ανάγκη αναπλήρωσης του Διοικητή, προβλέπεται η άσκηση των καθηκόντων του από τον Γενικό Διευθυντή Αεροπορικών Δραστηριοτήτων.

Με το άρθρο 21 εισάγονται κωλύματα διορισμού για τον Διοικητή, για τα μέλη του Εκτελεστικού Συμβουλίου και για ορισμένες κατηγορίες προσωπικού της Αρχής. Με την εισαγωγή της διάταξης επιδιώκεται να διασφαλιστούν η αμεροληψία και η ανεξαρτησία της Αρχής από οποιονδήποτε εποπτευόμενο φορέα.

Με το άρθρο 22 θεσπίζονται ασυμβίβαστα για τον Διοικητή, τα μέλη του Εκτελεστικού Συμβουλίου και τους υπαλλήλους της Αρχής. Οι σχετικές διατάξεις αποσκοπούν στο να διασφαλίσουν την ανεξαρτησία των υπαλλήλων και του Εκτελεστικού Συμβουλίου κατά τη διάρκεια της θητείας τους αλλά και μετά την αποχώρησή τους από την Αρχή.

Στο άρθρο 23 καθορίζεται η διοικητική διάρθρωση της Αρχής. Η βασική δομή της είναι η ακόλουθη:

1. Διοικητής της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας
Υπηρεσίες απευθείας υπαγόμενες στον Διοικητή:
 - α. Γραμματεία και σύμβουλοι Διοικητή
 - β. Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων, Διαχείρισης Κρίσεων και Πολιτικο-στρατιωτικής Συνεργασίας
 - γ. Γραφείο Αεροϊατρικής και Ιατρικών Υποθέσεων
 - δ. Τμήμα Εθνικού Προγράμματος Ασφαλείας, Αναφοράς και Διαχείρισης Συμβάντων
 - ε. Τμήμα Ποιότητας (QMS) και Συμμόρφωσης (CMS).
2. Εκτελεστικό Συμβούλιο της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας, στο οποίο υπάγεται το Γραφείο Εσωτερικού Ελέγχου.
3. Γενική Διεύθυνση Αεροπορικών Δραστηριοτήτων, η οποία αποτελείται από τις εξής Διευθύνσεις:
 - α. Διεύθυνση Εποπτείας Αεροναυτιλίας και Αεροδρομίων
 - β. Διεύθυνση Πτητικών Προτύπων
 - γ. Διεύθυνση Αεροπορικής Προστασίας και Προστασίας Περιβάλλοντος
4. Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Εποπτείας και Διοικητικής Υποστήριξης, η οποία αποτελείται από τις εξής Διευθύνσεις:
 - α. Διεύθυνση Οικονομικής Εποπτείας
 - β. Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης και Νομικών Υποθέσεων

Παράλληλα, ορίζεται ότι στο Παράρτημα Α', που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Σχεδίου Νόμου, προβλέπονται οι αρμοδιότητες των σχετικών Γενικών Διευθύνσεων, Διευθύνσεων, Τμημάτων, Γραφείων και άλλων οργανικών της μονάδων, οι οποίες θα εξειδικευθούν στον Οργανισμό ή/και τον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής, με σκοπό τη σαφή οριοθέτηση των κανονιστικών, ρυθμιστικών και εποπτικών αρμοδιοτήτων και τη διάκρισή τους από την παροχή των σχετικών υπηρεσιών από τις εκάστοτε εποπτευόμενες οντότητες.

Το άρθρο 24 ρυθμίζει θέματα σχετικά με τη νομική υποστήριξη της Αρχής. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι ο Νομικός, που προΐσταται του Τμήματος Νομικών Υποθέσεων, καθώς και οι νομικοί που το στελεχώνουν δεν επιτρέπεται να αναλαμβάνουν, κατά τη διάρκεια της απασχόλησής τους στο Τμήμα Νομικών Υποθέσεων, υποθέσεις που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου, πέραν των όσων χειρίζονται στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους στην Αρχή. Παράλληλα, εισάγεται η δυνατότητα κατ' εξαίρεση προσφυγής σε εξωτερικό δικηγόρο, για να επικουρήσει την Αρχή, αν κριθεί αναγκαίο από την ιδιαίτερη σπουδαιότητα της υπόθεσης.

Το άρθρο 25 ρυθμίζει θέματα σχετικά με τη διενέργεια εσωτερικού ελέγχου στην Αρχή. Η σχετική αρμοδιότητα ανατίθεται στο Γραφείο Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο υπάγεται απευθείας στο Εκτελεστικό Συμβούλιο και υποβάλλει αναλυτικές εκθέσεις στην Επιτροπή Ελέγχου του Εκτελεστικού Συμβουλίου. Προβλέπεται η δυνατότητα ανάθεσης της σχετικής αρμοδιότητας σε εξωτερικό ελεγκτή.

Με το άρθρο 26 καθορίζεται η ελεγκτική διαδικασία και ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τους επιθεωρητές. Με την κατάργηση των περιφερειακών αεροπορικών αρχών, το βάρος της υλοποίησης των τακτικών και έκτακτων επιθεωρήσεων ανατίθεται στους επιθεωρητές της Αρχής. Παράλληλα, επιδιώκεται ο εκσυγχρονισμός του υφιστάμενου πλαισίου, έτσι ώστε να συμβαδίζει με τους ενωσιακούς κανόνες και να ανταποκρίνεται στα ευρωπαϊκά πρότυπα. Επιπλέον, οι επιθεωρητές εξοπλίζονται με τις κατάλληλες αρμοδιότητες κατά τη διενέργεια των ελέγχων, στο πρότυπο άλλων ανεξάρτητων αρχών, έτσι ώστε να εκτελούν αποτελεσματικά το έργο τους.

Με το άρθρο 27 ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τον Οργανισμό και τους Εσωτερικούς Κανονισμούς της Αρχής. Ο Οργανισμός και οι Εσωτερικοί Κανονισμοί της Αρχής αποβλέπουν στην συμπλήρωση του παρόντος νομοθετήματος μέσω του καθορισμού των λεπτομερειών της οργάνωσης και της λειτουργίας της Αρχής. Ο Διοικητής και το Εκτελεστικό Συμβούλιο συνεργάζονται για την έκδοση των ανωτέρω. Σε περίπτωση σημαντικών αλλαγών, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών.

Με το άρθρο 28 θεσπίζονται οι υποχρεώσεις του Διοικητή, των μελών του Εκτελεστικού Συμβουλίου και του λοιπού προσωπικού. Οι υποχρεώσεις αυτές διασφαλίζουν ότι τα ανωτέρω πρόσωπα ασκούν τα καθήκοντα τους με ακεραιότητα, αντικειμενικότητα, αμεροληψία, διαφάνεια και κοινωνική υπευθυνότητα και ενεργούν αποκλειστικά υπέρ του δημοσίου συμφέροντος. Το άρθρο 29 θέτει τις διαδικαστικές υποχρεώσεις για την αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων που υλοποιούν και συμπληρώνουν τις διατάξεις των ανωτέρω άρθρων.

Με το άρθρο 30 ρυθμίζονται τα ζητήματα που αφορούν στην εξέταση καταγγελιών, που υποβάλλονται ενώπιον της Αρχής από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον κατά επιχειρήσεων που τελούν υπό την εποπτεία της, για παράβαση των υποχρεώσεων τους, όπως αυτές καθορίζονται στη νομοθεσία περί πολιτικής αεροπορίας ή τις σχετικές κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις ή σε τυχόν άδεια που τους έχει χορηγηθεί. Περαιτέρω, με στόχο την ενίσχυση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικής λειτουργίας της Αρχής, προβλέπεται η δυνατότητά της να δίδει διαφορετικούς βαθμούς προτεραιότητας στις καταγγελίες που υποβάλλονται, σύμφωνα με κριτήρια τα οποία καθορίζονται με απόφαση του Διοικητή της, κατόπιν διενέργειας δημόσιας διαβούλευσης. Προκειμένου, άλλωστε, να καταστεί διαφανής και αντικειμενική η επιλογή στην κατά προτεραιότητα εξέταση των υποθέσεων, προβλέπεται ότι με την ίδια απόφαση τα σχετικά κριτήρια θα ποσοτικοποιηθούν.

Με το άρθρο 31 ρυθμίζονται τα ζητήματα που αφορούν στην επίλυση διαφορών μεταξύ επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο αεροπορικών δραστηριοτήτων,

συμπεριλαμβανομένων των αερομεταφορών, της παροχής υπηρεσιών αεροναυτιλίας και διαχείρισης αεροδρομίων και υδατοδρομίων ή μεταξύ τέτοιων επιχειρήσεων και του Δημοσίου.

Με το άρθρο 32 ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τη διενέργεια διαιτησίας επί διαφορών που άπτονται θεμάτων σχετικών με τις αρμοδιότητες της Αρχής και αναφέρονται μεταξύ επιχειρήσεων, ή μεταξύ επιχειρήσεων και του Δημοσίου, ή μεταξύ επιχειρήσεων και χρηστών ή καταναλωτών, υπό την προϋπόθεση είτε προηγούμενης έγγραφης συμφωνίας των ενδιαφερομένων είτε αίτησης υπαγωγής του ενός μέρους και ρητής έγγραφης αποδοχής από το άλλο.

Με το άρθρο 33 θεσπίζονται οι διοικητικές κυρώσεις που μπορεί να επιβάλλει η Αρχή, στο πρότυπο άλλων ανεξάρτητων αρχών, στην περίπτωση που διαπιστώσει παραβάσεις του εθνικού ή ενωσιακού νομοθετικού πλαισίου κατά τη διενέργεια επιθεωρήσεων. Οι κυρώσεις αυτές είναι κλιμακούμενες προκειμένου να διασφαλιστεί η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας. Ο υπολογισμός των προστίμων γίνεται με βάση των κύκλο εργασιών της επιχείρησης που πραγματοποίησε την παράβαση.

Με το άρθρο 34 προβλέπεται αίτηση αναθεώρησης κατά των ατομικών εκτελεστών πράξεων της Αρχής εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση ή την κοινοποίηση της απόφασης, η προηγούμενη άσκηση της οποίας έχει χαρακτήρα ενδικοφανούς προσφυγής. Περαιτέρω, προβλέπεται η προσβολή της απόφασης που εκδίδεται επί της αίτησης αναθεώρησης ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με το ένδικο βοήθημα της αίτησης ακύρωσης, στην περίπτωση που η απόφαση αφορά τη χορήγηση ή την άρνηση χορήγησης, την τροποποίηση ή την ανάκληση πτυχίων ή αδειών, και της προσφυγής σε κάθε άλλη περίπτωση, ενώ ορίζονται τα σχετικά ένδικα μέσα. Εάν η απόφαση έχει κανονιστικό χαρακτήρα, προβλέπεται η προσβολή της με αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας σε πρώτο και τελευταίο βαθμό.

Με το άρθρο 35 ρυθμίζεται η δικαστική εκπροσώπηση της Αρχής. Προβλέπεται συνεργασία μεταξύ του Τμήματος Νομικών Υποθέσεων της Αρχής και του Γραφείου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που λειτουργεί στην Αρχή, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική προστασία των ένδικων συμφερόντων της Αρχής.

Το άρθρο 36 ρυθμίζει ζητήματα προϋπολογισμού, απολογισμού και οικονομικής διαχείρισης. Κατά πάγια πρακτική στις ανεξάρτητες αρχές, η ετήσια έκθεση πεπραγμένων διαβιβάζεται στον Πρόεδρο της Βουλής. Για λόγους διαφάνειας και περιχαράκωσης των ποσών που προέρχονται από τα τέλη διαδρομής και τερματικής περιοχής που αποδίδονται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας (EUROCONTROL), σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, προβλέπεται ειδική μνεία στον απολογισμό σχετικά με τον τρόπο διαχείρισής τους.

Με το άρθρο 37 ρυθμίζονται ζητήματα στελέχωσης της Αρχής. Με στόχο την επίτευξη μίας λειτουργικής, ευέλικτης και αποτελεσματικής Αρχής, το σύνολο των θέσεων ορίζεται στις 172. Κατόπιν αξιολόγησης των αναγκών της Αρχής, κρίνεται ότι το προσωπικό αυτό είναι

επαρκές για την απρόσκοπτη τέλεση της αποστολής της. Οι θέσεις αυτές κατανέμονται σε εκπαιδευτικές κατηγορίες ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ.

Το άρθρο 38 ρυθμίζει θέματα ευθύνης του προσωπικού της ΑΠΑ. Ειδικότερα, ακολουθώντας το πρότυπο άλλων ανεξάρτητων αρχών, προβλέφθηκε ότι οι υπάλληλοι και τα όργανα διοίκησης της Αρχής δεν διώκονται, δεν εξετάζονται και δεν ενάγονται για αιτιολογημένη γνώμη ή εισήγηση ή πρόταση που διατύπωσαν ή για πράξεις ή παραλείψεις που ενήργησαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Με τον τρόπο αυτό μπορούν να ασκούν απερίσπαστοι τα νόμιμα καθήκοντα τους χωρίς τον φόβο δίωξης. Η εν λόγω διάταξη περιλαμβάνει μάλιστα και τις ανάλογες ασφαλιστικές δικλείδες για την προστασία των διοικουμένων.

Στα άρθρα 39 και 40 ρυθμίζονται ζητήματα σύστασης και λειτουργίας πειθαρχικών και υπηρεσιακών συμβουλίων. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο διακρίνεται σε πρωτοβάθμιο και δευτεροβάθμιο, ενώ προβλέπεται και ειδικό πειθαρχικό συμβούλιο για τον Διοικητή και τα μέλη του Εκτελεστικού Συμβουλίου. Παράλληλα, προβλέπονται και τα όργανα που ασκούν την πειθαρχική δίωξη σε κάθε περίπτωση.

Στο άρθρο 41 καθορίζεται το πλαίσιο συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ της Αρχής και της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Προβλέπεται, ειδικότερα, στενή συνεργασία μεταξύ των δύο Αρχών, στο πλαίσιο της οποίας, η Αρχή δύναται να εισηγείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού την κίνηση, κατά προτεραιότητα, σχετικής έρευνας προκειμένου να διαπιστωθεί εάν υφίσταται παράβαση των διατάξεων του γενικού δικαίου ανταγωνισμού, εφόσον κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της προκύψουν ενδείξεις ότι τίθεται ζήτημα εφαρμογής των εν λόγω διατάξεων. Άλλωστε, καθορίζονται υποχρεώσεις αμοιβαίας ενημέρωσης και εμπιστευτικότητας και προβλέπεται η δυνατότητα αξιοποίησης των συλλεγέντων στοιχείων και ευρημάτων, κατόπιν αμοιβαίας διαβίβασης, και από τις δύο ρυθμιστικές Αρχές για τη στοιχειοθέτηση παραβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους.

Με το Κεφάλαιο Β΄ του Μέρους Α΄, εισάγονται τροποποιήσεις σχετικά με ζητήματα λειτουργίας και αρμοδιοτήτων της Α.Π.Α..

Με το άρθρο 42 τροποποιείται το υφιστάμενο άρθρο 65 του ν. 4427/2016 προκειμένου να μεταφερθεί από την Αρχή στον Πάροχο η αρμοδιότητα για τη διαχείριση, κατανομή και πίστωση στους λογαριασμούς των δικαιούχων φορέων των ποσών από τα τέλη που εισπράττονται από τους χρήστες και αποδίδονται μέσω του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας (EUROCONTROL). Ρητώς προβλέπεται ότι η εν λόγω κατανομή και πίστωση θα γίνεται σύμφωνα με τις ανάγκες λειτουργίας, προσωπικού και επενδύσεων του Παρόχου, της Αρχής, καθώς και φορέων παροχής υπηρεσιών μετεωρολογίας και σύμφωνα με τις προβλέψεις του εφαρμοστέου νομικού πλαισίου.

Περαιτέρω, κρίσιμο εν προκειμένω είναι να διασφαλιστεί η περιχαράκωση των πόρων/εσόδων που απορρέουν από τη δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών αεροναυτιλίας, τα οποία εισπράττονται από τους χρήστες του εναέριου χώρου και αποδίδονται μέσω του EUROCONTROL. Και τούτο, προκειμένου να διασφαλιστεί η συμβατότητα και συμμόρφωση των εθνικών κανόνων με τις σχετικές απαιτήσεις του εφαρμοστέου ενωσιακού ιδίως

δικαίου, βάσει των οποίων οι πόροι από την παροχή υπηρεσιών αεροναυτιλίας θα πρέπει να αξιοποιούνται αποκλειστικά για την κάλυψη των αναγκών του τομέα αεροναυτιλίας. Ειδικότερα, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, η κατανομή, πίστωση και αξιοποίηση των εισπραττόμενων ποσών από τα τέλη διαδρομής και τερματικής περιοχής γίνεται αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση του καθορισμένου κόστους που συνδέεται με υπηρεσίες αεροναυτιλίας, σύμφωνα με τις προβλέψεις του διεθνούς και ενωσιακού νομικού πλαισίου, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά, και στον βαθμό που σχετίζονται, των οικείων διατάξεων (α) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 550/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Μαρτίου 2004 σχετικά με την παροχή υπηρεσιών αεροναυτιλίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού και (β) του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2019/317 της Επιτροπής, της 11ης Φεβρουαρίου 2019, σχετικά με την καθιέρωση μηχανισμού επιδόσεων και συστήματος χρέωσης τελών στον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Ουρανό. Τα ως άνω εισπραττόμενα ποσά διατίθενται αποκλειστικά για την κάλυψη των κατηγοριών δαπανών που δηλώθηκαν στη βάση κόστους των αντιστοίχων τελών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εφαρμοστέο διεθνές και ενωσιακό νομικό πλαίσιο, ιδίως τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2019/317 της Επιτροπής και τα άρθρα 34 και 34α του ν. 2682/1999, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.

Με τις διατάξεις του ίδιου άρθρου παρέχονται οι απαραίτητες νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις για τη ρύθμιση των θεμάτων που σχετίζονται με το άνοιγμα, τη διαχείριση και την κίνηση των εκάστοτε ειδικών λογαριασμών στον οποίο θα πιστώνονται τα ως άνω ποσά.

Με το άρθρο 43 τροποποιείται το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 34 του ν. 2682/1999. Με την τροποποίηση αυτή, η αξιολόγηση των επιδόσεων της Υ.Π.Α. αναφορικά με την επίτευξη των ετήσιων στόχων εξυπηρέτησης της εναέριας κυκλοφορίας και της τήρησης του Σχεδίου Επιδόσεων καθίσταται προϋπόθεση της καταβολής των αποζημιώσεων των άρθρων 34 και 34^α του ν. 2682/1999. Η αξιολόγηση αυτή διενεργείται από τις αρμόδιες οργανικές μονάδες της Α.Π.Α. και αποσκοπεί στην μείωση των καθυστερήσεων και στη διαρκή βελτίωση των παρεχόμενων από την Υ.Π.Α. υπηρεσιών αεροναυτιλίας.

Το άρθρο 44 τροποποιεί το π.δ. 8/2004 αναφορικά με τις προϋποθέσεις καταβολής αποζημιώσεως στους Ελεγκτές Εναέριας Κυκλοφορίας (ΕΕΚ) σε περίπτωση οριστικής απώλειας ειδικότητας. Πιο συγκεκριμένα, οι ΕΕΚ που υπηρετούν στην Αρχή είναι δικαιούχοι της αποζημίωσης οριστικής απώλειας ειδικότητας. Καθορίζονται επιπλέον τα αρμόδια όργανα και η διαδικασία για την καταβολή της αποζημίωσης για τους ΕΕΚ που υπηρετούν στην Αρχή.

Με τα άρθρα 45 και 46 επέρχονται τροποποιήσεις στα άρθρα 8, 9, 11, 13, 16, 18, 19, 20 και 24 του ν. 4663/2020 σχετικά με την ίδρυση, λειτουργία και εκμετάλλευση αεροδρομίων επί υδάτινων επιφανειών. Με τις τροποποιήσεις αυτές, οι οποίες οδηγούν στην αναδιαμόρφωση των σχετικών άρθρων, όπως αυτά παρατίθενται αναλυτικά στο Παράρτημα Β' του Σχεδίου Νόμου, οι σχετικές αρμοδιότητες της Υ.Π.Α. επί των

υδατοδρομίων μεταφέρονται στην Αρχή, η οποία ως ρυθμιστική και εποπτική διοικητική αρχή κρίνεται η πλέον αρμόδια για την άσκηση των σχετικών καθηκόντων.

Με το άρθρο 47 τροποποιείται το άρθρο 24 του ν. 3913/2011 (Α' 18) σχετικά με τους Κανονισμούς Επίγειας Εξυπηρέτησης των αερολιμένων, με σκοπό τη μεταφορά των σχετικών αρμοδιοτήτων της Υ.Π.Α. στην Α.Π.Α., η οποία ως ρυθμιστική και εποπτική αρχή, είναι η πλέον αρμόδια για την έκδοση του Βασικού και των Οικείων Κανονισμών Επίγειας Εξυπηρέτησης για τους ελληνικούς αερολιμένες.

Με το άρθρο 48 αντικαθίστανται οι παράγραφοι 9 έως 11 του άρθρου 40 του ν. 2065/1992, που αφορούν το Τ.Ε.Α.Α.. Αρμόδια για την είσπραξη και την διαχείριση του τέλους καθίστανται εξουσιοδοτημένοι από την Αρχή φορείς με σκοπό την διασφάλιση των απαραίτητων πόρων για την αποτελεσματική της λειτουργία.

Με το άρθρο 49 παρέχονται εξουσιοδοτήσεις για την έκδοση κοινών υπουργικών αποφάσεων που θα ρυθμίσουν πληθώρα ειδικότερων και λεπτομερειακών ζητημάτων σχετικά με την λειτουργία της Αρχής, την διαχείριση των ποσών του άρθρου 65 του ν. 4427/2016, τη διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών, τα αποθεματικά της Αρχής και άλλα ζητήματα.

Το άρθρο 50 περιλαμβάνει τις καταργούμενες διατάξεις. Πιο συγκεκριμένα, καταργούνται, μεταξύ άλλων, τα άρθρα του ν. 4427/2016 τα οποία δεν συμβαδίζουν με την προβλεπόμενη δια του Σχεδίου Νόμου σύσταση και λειτουργία της Αρχής και με τη θεσμική αναμόρφωση και διοικητική αναδιοργάνωση του Παρόχου. Επιπλέον, καταργούνται οι υπουργικές αποφάσεις, με τις οποίες προσωπικό της Υ.Π.Α. είχε τοποθετηθεί στην Α.Π.Α. και το προσωπικό επανέρχεται αυτοδικαίως στην Υ.Π.Α., προκειμένου στην συνέχεια να επιλεγούν μεταξύ των υπαλλήλων της Υ.Π.Α. εκείνοι που θα στελεχώσουν την Αρχή.

Το άρθρο 51 περιλαμβάνει μεταβατικές διατάξεις που εξασφαλίζουν ομαλή μετάβαση στις νέες δομές. Προβλέπεται η κάλυψη των αναγκών στελέχωσης της Αρχής τόσο από το προσωπικό της Υ.Π.Α., όσο και από προσωπικό που προέρχεται από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα σε περιορισμένο αριθμό θέσεων, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η επιλογή καταρτισμένων και εξειδικευμένων υπαλλήλων. Επίσης, προκειμένου να διευκολυνθεί η στελέχωση της Αρχής, προβλέπεται ότι το προσωπικό της Υ.Π.Α. που μετατάσσεται στην Αρχή διατηρεί το υπηρεσιακό, μισθολογικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς που το διέπει προ της μετάταξης, ενώ οι αποδοχές του καλύπτονται από την Υ.Π.Α. μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αρχής. Τέλος, προβλέπεται «Αρχικός Προϋπολογισμός» της Αρχής για κάλυψη δαπανών έως την οριστικοποίηση των διατάξεων περί διαχείρισης των οικείων εσόδων.

Μέρος Β'

Με τις διατάξεις του άρθρου 52 του Σχεδίου Νόμου συστήνεται Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας» (Υ.Π.Α.), και για τις διεθνείς σχέσεις «Civil Aviation Service» (C.A.S.), υπό την εποπτεία του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, προσδιορίζεται ως έδρα του ο Δήμος Σπάτων-Αρτέμιδος και ως σκοπός του η οργάνωση και

ανάπτυξη των υπηρεσιών αεροναυτιλίας και η διαχείριση και λειτουργία αεροδρομίων και υδατοδρομίων. Άλλωστε, αναγνωρίζεται ρητά η διοικητική και οικονομική του αυτοτέλεια και προβλέπεται η κατάρτιση και εκτέλεση αυτοτελούς προϋπολογισμού από αυτό.

Με τις τροποποιητικές διατάξεις του άρθρου 53, καταργείται η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας ως αυτοτελής δημόσια υπηρεσία και προβλέπεται ότι το ως άνω συσταθισμένο Ν.Π.Δ.Δ. υπεισέρχεται ως καθολικός διάδοχος στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του Ελληνικού Δημοσίου στον βαθμό που αφορούν την καταργηθείσα αυτοτελή δημόσια υπηρεσία. Παράλληλα, ρυθμίζονται θέματα που σχετίζονται με την εν λόγω διαδοχή, όπως η συνέχιση εκκρεμών δικών και δικαστικών υποθέσεων και η περιέλευση κινητών και ακίνητων περιουσιακών στοιχείων στο συσταθισμένο Ν.Π.Δ.Δ..

Στο άρθρο 54 ρυθμίζονται τα θέματα που σχετίζονται με τη διοίκηση του συσταθισμένου Ν.Π.Δ.Δ.. Ειδικότερα, προβλέπονται ως όργανα διοίκησης αυτού το Διοικητικό Συμβούλιο, ο Διοικητής, ο Υποδιοικητής Αεροναυτιλίας και ο Υποδιοικητής Διαχείρισης Αερολιμένων και Υδατοδρομίων και καθορίζονται οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου. Περαιτέρω, τίθενται τα γενικά προσόντα για τον διορισμό των σχετικών προσώπων και καθορίζονται τα εχέγγυα λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και τα σχετικά ασυμβίβαστα. Παράλληλα, προβλέπονται υποχρεώσεις εχεμύθειας και εμπιστευτικότητας και τίθεται το γενικό πλαίσιο για τη ρύθμιση της πειθαρχικής τους ευθύνης.

Στο άρθρο 55 προβλέπεται η διαδικασία επιλογής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, πλην του Διοικητή και των Υποδιοικητών, και ορίζεται η θητεία αυτών ως τριετής.

Στο άρθρο 56 προβλέπεται η συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Παρόχου σε σώμα με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, ο ορισμός του Διοικητή του Παρόχου ως προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και η εκλογή Αντιπροέδρου. Ορίζεται, άλλωστε, ότι το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει εγκύρως παρόντων πέντε (5) τουλάχιστον εκ των μελών του και ότι οι αποφάσεις του λαμβάνονται, εφόσον δεν ορίζεται ειδικώς άλλως, με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών σε φανερή ψηφοφορία. Προβλέπεται, περαιτέρω, η έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών για τον καθορισμό της αποζημίωσης που χορηγείται στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Συναφώς, στο άρθρο 58 θεσπίζονται μεταβατικές διατάξεις ως προς την έναρξη λειτουργίας της Υ.Π.Α. ως νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου.

Με το άρθρο 57 προβλέπεται ότι η λειτουργία της Υ.Π.Α. ως νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου θα ξεκινήσει με τη συγκρότηση του Διοικητικού της Συμβουλίου σε σώμα.

Με το άρθρο 58 του Σχεδίου Νόμου επέρχεται μερική τροποποίηση της διοικητικής διάρθρωσης του Παρόχου δια της επαναφοράς της Σ.Π.Ο.Α., η οποία προβλέπεται να λειτουργεί ως οργανική μονάδα επιπέδου Διεύθυνσης υπό τον Διοικητή του Παρόχου, και της ενσωμάτωσης της επί του παρόντος προβλεπόμενης Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και Υποστήριξης Υπηρεσιών Εναέριας Κυκλοφορίας και Συστημάτων Αεροναυτιλίας στη Σ.Π.Ο.Α.. Περαιτέρω, ρυθμίζονται θέματα οργάνωσης και λειτουργίας της Σχολής Πολιτικής

Αεροπορίας, η οποία εντάσσεται στην οργανωτική δομή της Υ.Π.Α.. Ειδικότερα, προσδιορίζονται τα Τμήματα της Σ.Π.Ο.Α και κατανέμονται οι αρμοδιότητες μεταξύ αυτών, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η παροχή υψηλού επιπέδου αεροπορικής εκπαίδευσης.

Με το άρθρο 59 προστίθενται στις αρμοδιότητες του Τμήματος Προϋπολογισμού και Δαπανών η σύνταξη σχεδίου ισολογισμού της εν λόγω Γενικής Διεύθυνσης προς έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο και η μέριμνα για την αξιοποίηση των ποσών από τα τέλη διαδρομής και τερματικής περιοχής που εισπράττονται από τους χρήστες του εναέριου χώρου και αποδίδονται μέσω του EUROCONTROL σύμφωνα με τις απαιτήσεις του εφαρμοστέου νομικού πλαισίου.

Με το άρθρο 60 προστίθεται, διευκρινιστικά, στις αρμοδιότητες του Τμήματος Εσόδων της Διεύθυνσης Οικονομικής Λειτουργίας και Συμβάσεων της Γενικής Διεύθυνσης Παροχής Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας του Παρόχου η διανομή των ποσών από τα τέλη υπέρπτωσης και τα τέλη τερματικής περιοχής που αναλογούν στους λοιπούς δικαιούχους και η κίνηση των σχετικών ειδικών λογαριασμών. Παράλληλα, διευκρινίζεται ότι το ως άνω Τμήμα θα συνεργάζεται με τις αρμόδιες οργανικές μονάδες της Αρχής για την κοστολόγηση των τελών υπέρπτωσης και τερματικής περιοχής και την υποβολή σχετικών στοιχείων στον EUROCONTROL για την διαμόρφωση της μονάδας χρέωσης αεροσκαφών.

Με το άρθρο 61 προστίθεται στις αρμοδιότητες του Τμήματος Προϋπολογισμού και Δαπανών της Διεύθυνσης Οικονομικής Λειτουργίας και Συμβάσεων της Γενικής Διεύθυνσης Διαχείρισης Αεροδρομίων και Υδατοδρομίων του Παρόχου η σύνταξη σχεδίου ισολογισμού της εν λόγω Γενικής Διεύθυνσης προς έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Με το άρθρο 62 του Σχεδίου Νόμου προσδιορίζονται οι πόροι του Παρόχου, ενώ προβλέπεται ότι η χρηματοδότησή της μέσω επιχορηγήσεων, επιδοτήσεων, οικονομικών ενισχύσεων, πιστώσεων και χρηματοδοτήσεων του Τακτικού Κρατικού Προϋπολογισμού, του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων, των διαρθρωτικών ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών θα είναι επικουρική, στον βαθμό που οι ανάγκες της δεν δύνανται να καλυφθούν από τις λοιπές πηγές εσόδων. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι ο προϋπολογισμός, απολογισμός, ισολογισμός και η ετήσια έκθεση του Παρόχου:

α. καταρτίζονται και εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τις εκάστοτε εφαρμοζόμενες διατάξεις και αρχές περί λογιστικού των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των αρχών της ειδίκευσης του προϋπολογισμού, της ειδικότητας των πιστώσεων, της ετήσιας διάρκειας, της ενότητας και της καθολικότητας,

β. συνοδεύονται από αιτιολογική έκθεση για τη διαχείριση και τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων του Παρόχου κατά το σχετικό λογιστικό έτος,

γ. δημοσιεύονται, κατόπιν έγκρισης, στον διαδικτυακό τόπο του Παρόχου.

Άλλωστε, ορίζεται ότι ο απολογισμός του Παρόχου θα περιλαμβάνει ειδική μνεία στα θέματα που αφορούν τη διαχείριση των ποσών από τα τέλη διαδρομής και τερματικής

περιοχής που αποδίδονται μέσω EUROCONTROL και ιδίως στον τρόπο αξιοποίησης αυτών, με στόχο την περαιτέρω διασφάλιση της χρήσης των εν λόγω ποσών αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση του καθορισμένου κόστους που συνδέεται με την παροχή υπηρεσιών αεροναυτιλίας, σύμφωνα με το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο. Τέλος, ανατίθεται η διοίκηση και διαχείριση των πόρων του Παρόχου στο Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο δύναται με απόφασή του να μεταβιβάζει αρμοδιότητες διαχείρισης των πόρων ατομικά ή από κοινού στον Διοικητή, τον Υποδιοικητή Αεροναυτιλίας και τον Υποδιοικητή Διαχείρισης Αερολιμένων και Υδατοδρομίων.

Το άρθρο 63 αποτελεί την ακροτελεύτια διάταξη και ρυθμίζει την έναρξη ισχύος του νόμου.